

“Not in Heaven” Rabbi Meir Schweiger

1) Bava Metzia (59a)

It was taught there in a Mishna: If he cut it [an oven] into separate sections and placed sand between each cut – R. Eliezer says that it is clean and the Sages say it is unclean. (59b) and this is the oven of Achnai. What is meant by the oven of Achnai? R. Yehudah said in the name of Samuel: It means that they surrounded him with arguments as this Achna snake and then declared it unclean. It was taught: On that day R. Eliezer brought every conceivable argument, but the Sages did not accept his reasoning. He said to them: If the halacha is like me – let this carob tree prove it! Thereupon the carob tree was uprooted 100 cubits from its place; others say – 400 cubits. They retorted to him: One cannot bring proof from a carob! He responded and said to them: If the halacha is like me – let the channel of water prove it! Whereupon the channel of water began flowing backwards. They retorted to him: One cannot bring proof from a channel of water. He responded and said to them: If the halacha is like me – let the walls of the beit midrash prove it! The walls inclined to fall, whereupon R. Yehoshua scolded them. He said: If scholars are engaged in a halachic dispute – why are you getting involved?! Hence they did not fall – in honor of R. Yehoshua, but they did not resume their upright position – in honor of R. Eliezer; and they are still standing thus inclined! R. Eliezer responded and said: If the halacha is like me – let the Heavens prove it! Whereupon a Heavenly voice came out and said: Why do you argue with R. Eliezer, insofar as the halacha is like him in all matters! R. Yehoshua stood up on his feet and said: "It is not in Heaven" (Deut. 30:12). What did he mean by this? R. Yirmiyah said: The Torah has already been given at Sinai and hence we do not pay attention to a Heavenly voice because You have already written in the Torah at Mt. Sinai: "You must go after the majority" (Exodus 23:2). R. Natan met Elijah [the prophet] and asked him: What is G-d doing at this moment? Elijah responded: He is laughing and saying "My children have defeated me, My children have defeated me"! On that day, they brought all of the objects that R. Eliezer had declared ritually clean and burned them. Afterwards they convened and

1) בבא מציעא (נט).

תנן התם: חתכו חוליות ונתן חול בין חוליא לחוליא, רבי אליעזר מטהר וחכמים מטמאין. (נט:) וזה הוא תנור של עכנאי. מאי עכנאי? - אמר רב יהודה אמר שמואל: שהקיפו דברים כעכנא זו, וטמאוהו. תנא: באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו הימנו. אמר להם: אם הלכה כמותי - חרוב זה יוכיח. נעקר חרוב ממקומו מאה אמה, ואמרי לה: ארבע מאות אמה: אמרו לו: אין מביאין ראיה מן החרוב. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - אמת המים יוכיחו. חזרו אמת המים לאחוריהם. אמרו לו: אין מביאין ראיה מאמת המים. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - כותלי בית המדרש יוכיחו. הטו כותלי בית המדרש ליפול. גער בהם רבי יהושע, אמר להם: אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה - אתם מה טיבכם? לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע, ולא זקפו מפני כבודו של רבי אליעזר, ועדין מטין ועומדין. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - מן השמים יוכיחו. יצאתה בת קול ואמרה: מה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום! עמד רבי יהושע על רגליו ואמר: "לא בשמים היא". (דברים ל"ב) "מאי לא בשמים היא?" - אמר רבי ירמיה: שכבר נתנה תורה מהר סיני, אין אנו משגיחין בבת קול, שכבר כתבת בהר סיני בתורה "אחרי רבים להטת" (שמות כ"ג:ב). אשכחיה רבי נתן לאליהו, אמר ליה: מאי

excommunicated him. Then they asked: Who will go to inform him? R. Akiba said: I will go –lest someone who is unfit will inform him and thereby destroy the whole world. What did R. Akiba do? He wore black garments, wrapped himself in black and sat before R. Eliezer at a distance of 4 cubits. R. Eliezer asked him: Akiba, why is today different from yesterday? He replied: My Rabbi, it seems to me that your peers have separated from you. At which point, he, too, tore his clothes, removed his shoes, and said down on the ground. Tears streamed from his eyes, and the world was smitten – a third in olives, a third in wheat, and a third in barley. And some say – even the dough in a woman's hand soured. It was taught: Great was the calamity that occurred on that day, that whatever R. Eliezer set his eyes upon was burned. Rabban Gamliel, too, was coming on a ship, when a huge wave arose upon him to drown him. And he said: It seems to me that that is happening on account of R. Eliezer b. Hyrcanus. Then he stood on his foot and said: Master of the Universe, it is known to You that I did not do this for my honor, nor for the honor of my father's house, but for Your honor – so that disputes would not multiply in Israel. At that – the raging sea subsided. Ima Shalom, the wife of R. Eliezer, was also the sister of Rabban Gamliel. From the time of this incident, she would not let R. Eliezer fall on his face [in supplication]. Now a certain day happened to be the New Moon and she mistook a full month for a defective one. Others say: That a poor man came and stood at the door and she took out some bread to him. [On her return] she found that R. Eliezer had fallen on his face. She said to him: Arise, you have killed my brother. In the meantime, an announcement went out from the house of Rabban Gamliel that he had died. R. Eliezer asked her: How did you know? She replied: I have a tradition from my father's house that all the gates are locked except for the gates of hurt feelings.

עביד קודשא בריך הוא בההיא שעתא? - אמר ליה: קא חייך ואמר נצחוני בני, נצחוני בני. אמרו: אותו היום הביאו כל טהרות שטיהר רבי אליעזר ושרפום באש, ונמנו עליו וברכוהו. ואמרו: מי ילך ויודיעו? - אמר להם רבי עקיבא: אני אלך, שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו, ונמצא מחריב את כל העולם כולו. מה עשה רבי עקיבא? לבש שחורים, ונתעטף שחורים, וישב לפניו בריחוק ארבע אמות. אמר לו רבי אליעזר: עקיבא, מה יום מיומים? - אמר לו: רבי, כמדומה לי שחברים בדילים ממך. אף הוא קרע בגדיו וחלץ מנעליו, ונשמט וישב על גבי קרקע. זלגו עיניו דמעות, לקה העולם שלישי בזיתים, ושליש בחטים, ושליש בשעורים. ויש אומרים: אף בצק שבידי אשה טפח. תנא: אך גדול היה באותו היום, שבכל מקום שנתן בו עינו רבי אליעזר נשרף. ואף רבן גמליאל היה בא בספינה, עמד עליו נחשול לטבעו. אמר: כמדומה לי שאין זה אלא בשביל רבי אליעזר בן הורקנוס. עמד על רגליו ואמר: רבונו של עולם, גלוי ידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי, ולא לכבוד בית אבא עשיתי, אלא לכבודך, שלא ירבו מחלוקות בישראל. נח הים מזעפו. אימא שלום דביתהו דרבי אליעזר אחתיה דרבן גמליאל הואי. מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקה ליה לרבי אליעזר למיפל על אפיה. ההוא יומא ריש ירחא הוה, ואיחלף לה בין מלא לחסר. איכא דאמרי: אתא עניא וקאי אבבא, אפיקא ליה ריפתא. אשכחתיה דנפל על אנפיה, אמרה ליה: קום, קטלית לאחי. אדהכי נפק שיפורא מבית רבן גמליאל דשכיב. אמר לה: מנא ידעת? אמרה ליה: כך מקובלני מבית אבי אבא: כל השערים ננעלים חוץ משערי אונאה.

2) Sukkah (28a) – It was taught in a baraita: There was once a time when R. Eliezer spent shabbat in the Upper Galilee, and the students asked him 30 laws regarding sukkah. With respect to 12 of them he said: I heard the law; in terms of the other 18, he said; I did not hear. R. Yose the son of R. Yehuda said: It was the reverse - 18 he heard, 12 he did not hear. The students replied: Are all your words based on "hearing" (e.g. an oral tradition)? He replied back: You are forcing me to say something now which I never heard from my teachers: Throughout my life, no one ever came earlier than me to the beit midrash. I never slept in the beit midrash, whether a nap or a deep sleep. I never left anyone behind when I left the beit midrash. I never engaged in idle conversation, and I never said anything which I did not "hear" from my teacher.

(2 סוכה (כח).
תנו רבנן: מעשה ברבי אליעזר ששבת בגליל העליון, ושאלוהו שלשים הלכות בהלכות סוכה, שתיים עשרה אמר להם שמעתי, שמונה עשר אמר להם, לא שמעתי. רבי יוסי בר' יהודה אומר: חילוף הדברים, שמונה עשר אמר להם שמעתי, שתיים עשרה אמר להם לא שמעתי. - אמרו לו: כל דבריך אינן אלא מפי השמועה? - אמר להם: הזקקתוני לומר דבר שלא שמעתי מפי רבותי. מימי לא קדמני אדם בבית המדרש. ולא ישנתי בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי, ולא הנחתי אדם בבית המדרש ויצאתי, ולא שחתי שיחת חולין, ולא אמרתי דבר שלא שמעתי מפי רבי מעולם.